

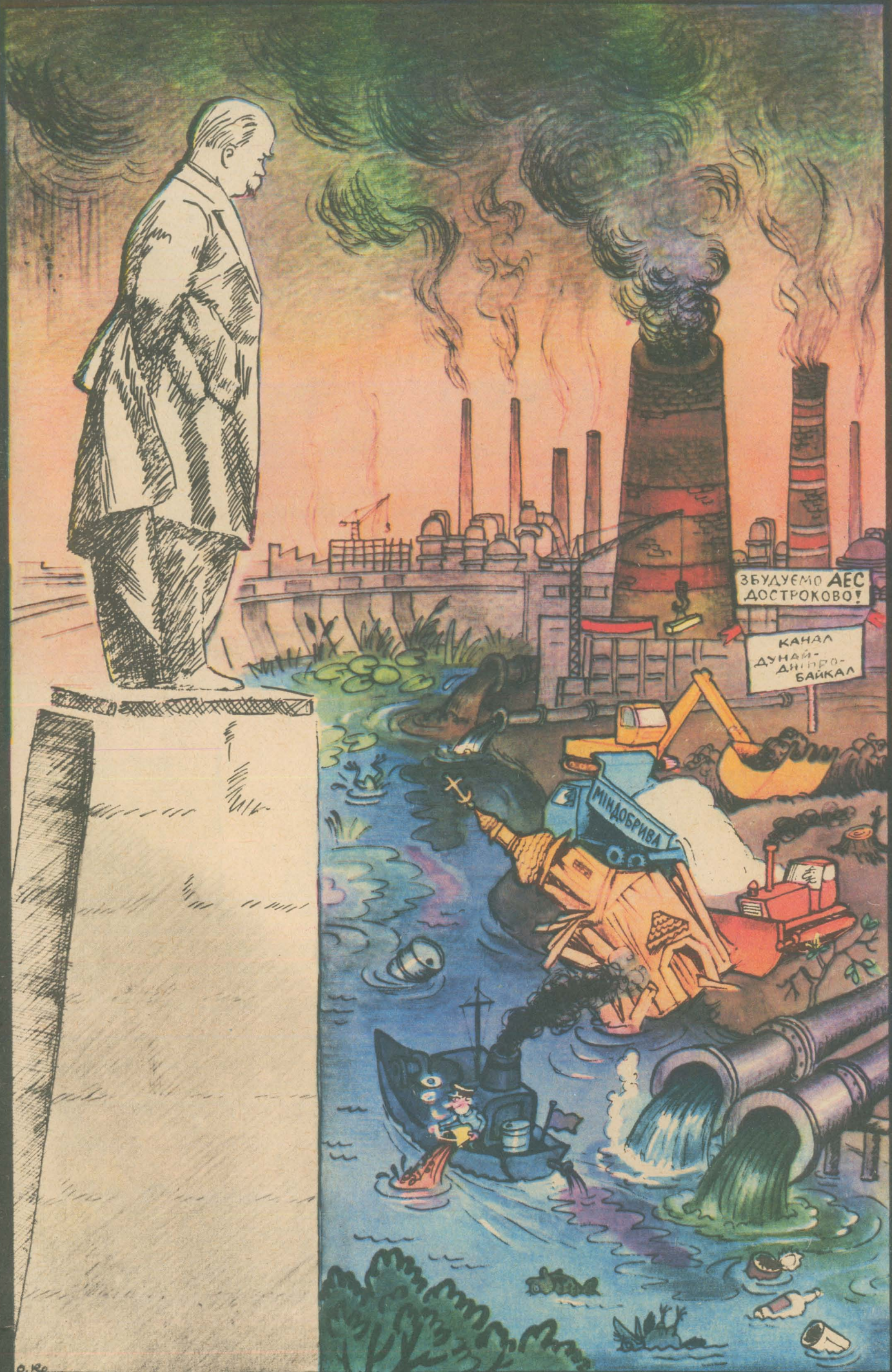
ISSN
0132-4462

1989 БЕРЕЗЕНЬ № 5

Мал. О. КОХАНА

Перець

«...Схаменіться, будьте люди —
Бо лихо вам буде...»

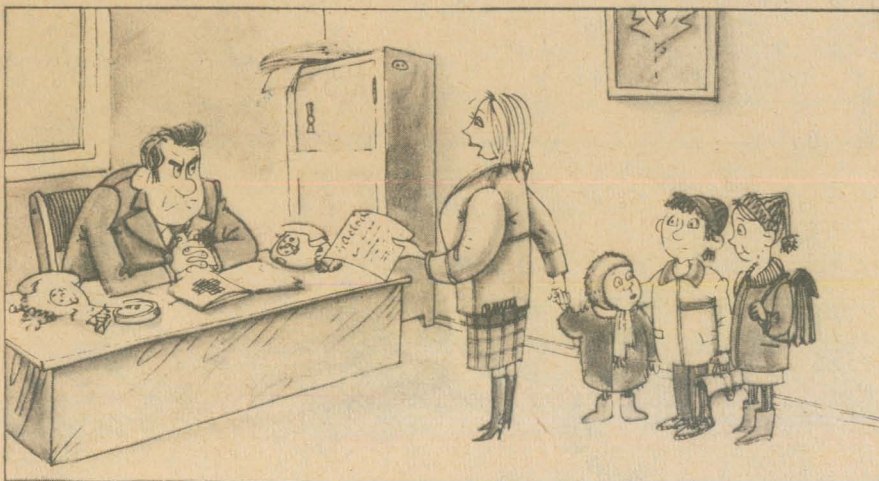
Т.Г. Шевченко - 175 років

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

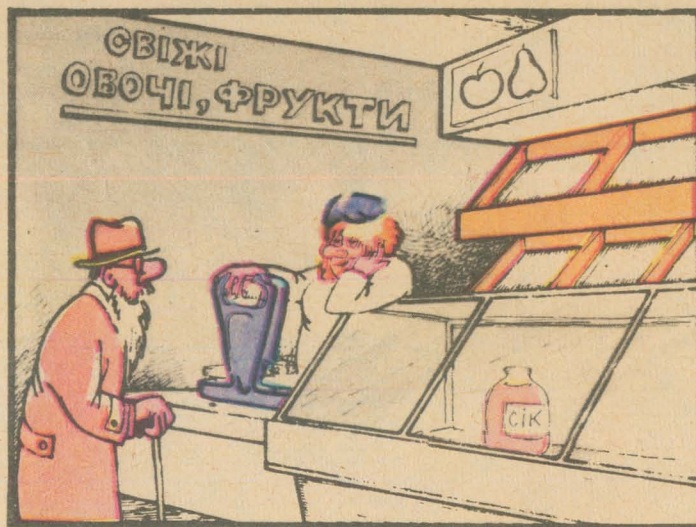
«...Аж потіють та товпляться,
Щоб то ближче стати
Коло самих: може, вдарять
Або дулю дати
Благоволять...»

Мал. В. СОЛОНЬКА

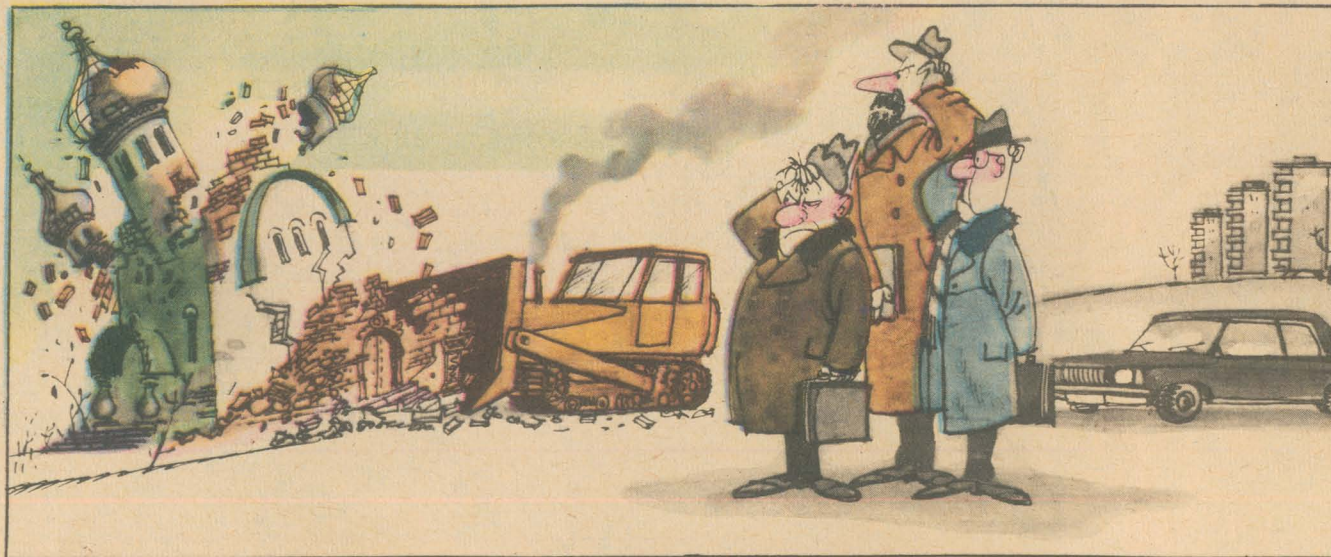
«...І не благай: не вимолять
Ні діти, ні жінка...»

Мал. А. ЮНА

«...Багато дечого не стало», —
сказав старий».

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

«...А ми дивились, та мовчали
Та мовчки чухали чуби...»

Від дня народження

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

«...Покрай улиці поспішали
Заспані дівчата,
Та не з дому, а додому!...»

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

«...На батька бісова я трачу
І дні, і пера, і папір!»

Тарас Григорович посміхається

ХТО КОГО ТРИМАЄТЬСЯ

Ішов якимось Тарас Шевченко
з кріпаком, про тяжке життя роз-
питував. А назустріч — пан соба-
ку на мотузці веде. Вирішив пан
посміятися з поета.

— Кріпак кріпака тримаєть-
ся, — каже.
— Як і пес пса, — кивнув Шев-
ченко на собачий повідок.

ЯК ШЕВЧЕНКО ПАНА МАЛЮВАВ

Один багатющий пан, що селян
голодом морив, запросив Шевчен-
ка в масток і замовив йому свій
портрет.

— Гаразд, — погодився Тарас
Григорович. — Але за умови, що
виконасте одне прохання: поки
малюватиму, — не пийте і не
їжте...

— Згоден! — махнув рукою
пан.

І почав Шевченко малювати.
Працює день. Другий. Третій.
Панові уже не до портрета.
Їсти — душа болить. Ніколи ж не
знав, що таке голод. Але зда-
тихся — засміють. От і позує. А
Тарас Григорович бачить те все та
повагом по полотну пензлем во-

дить. Потім кине та каже:

— Стомився. Досить на сього-
дні. Та й їсти уже час.

Аж на п'ятий день закінчив
Шевченко малювати. Каже:

— Хай пан подивиться, який
козак вийшов!

Ледве ноги поволік вельможа
і в крісло впав. Підбігла пані
і аж руками сплеснула — пізнала
свого чоловіка! А потім спохмур-
ніла:

— Чоловіче! А де ж твої
ордени?

— Тьху, дурна! — розізлився
той. — А я їх сам познімав, бо
якби він ще ордени вималював,
то тільки портрет і зостався б
тобі на згадку про мене.

СТАТИ ЛЮДИНОЮ

Один панок, котрому захотілося
зажити літературної слави, спи-
тав Тараса Григоровича, як стати
письменником.

— Щоб знати людей, треба по-
жити з ними. А щоб їх описувати,

треба самому стати людиною, а
не марнотратцем чорнила й па-
перу. Отоді пишійте, друкуйте,
і труд ваш буде трудом чесним, —
відповів Кобзар.

КОРОТШЕ НЕ СКАЖЕШ

Коли у 1847 році Т. Г. Шевчен-
ка заарештували, цар особисто
стежив, як ведеться слідство.
Ознайомившись з поемами
«Сон» і «Кавказ», царські чино-
вники були дуже обурені, що Шев-
ченко образив царську особу.

— Та невже вам невідомо, пане
Шевченко, — казали сатрапи з
третього відділення, — невже вам
невідомо, що стіну чолом не
переб'єш?

— Відомо, чолом — ні, а обу-
хом — можна, — відповів поет.

МОЛОКО З ГЛЕЧИКА

Тарас Григорович дізнався, що
у знатного пана захворіла ста-
ренька кріпачка. Ця бабуся була
землячкою поета. Він пішов
відвідати немічну.

— Може, Тарасе, я тому за-
слабла, що двічі молочка з глечи-

ка ковтнула? — запитала хвора.

Шевченко гірко посміхнувся:
— Тому ви, голубонько, і хво-
рієте, що лише двічі молочка
ковтнули, а коли б ви випили
увесь глечик, то здорові були б.

ЗУСТРІЧ З ПАНОМ

На одній московській вулиці
Шевченко зустрів пана з Украї-
ни. Ось пан до нього:

— А, земляк! Ну, як живеш?
— Недарма ж то мені жива
риба з яблуками приснилась, —

каже Тарас Григорович.

— А что?

— Та вже неодмінно якусь
тварину та зустріну. Так і сталося.

Підготував Ігор АРТЕМЧУК.

«Здрастуй, Алевтино! Пише тобі Микола. Сьогодні одержав твій лист, в якому ти пишеш, що згодна мені писати. У мене є друг, ефрейтор Голобородько, відмінний стрілець, але йому немає з ким листуватися. Якщо у тебе є подруга, яка згодиться з ним листуватися, повідом швидше...»

«Здрастуй, ефрейтор Голобородько! Алевтина мені повідомила, що Микола їй повідомив, що ти згоден листуватися. Я вчусь на другому курсі педагогічного училища з моєю подругою Зінаїдою, котра теж згодна листуватися з ким-небудь із твоїх друзів...»

«Здрастуй, Зінаїдо! Я — краший друг ефрейтора Голобородька, редактор «Бойового листка» і згоден з тобою листуватися в особистий час, оскільки в нас дуже суворий старшина Звірчук...»

«Здрастуйте, старшина Звірчук! Пише вам викладачка вишивання хрестиком Роза Шарафутдінова. Я згодна з вами листуватися і прошу познайомити моїх подруг з вашими товаришами.»

«Здрастуйте, Розо! Надіслану вами вишивку хрестиком я приклеїв беефом до внутрішнього боку свого чемодана, а прохання про друзів наказав виконати сержантові Вахтангу Горделадзе.»

«Здрастуйте, дванадцять друзів сержанта Горделадзе! Пишуть вам шістнадцять подруг старости курсу Лелюшкіної. Надсилаємо вам фотографію нашого курсу дошкільної педагогіки, де ми зняті разом з викладачками, які теж згодні листуватися з воїнами вашого підрозділу. Читайте наш лист і дивіться на цю фотокартку.»

«Шановний товаришу командир Н-ської

Поштовий роман

ГУМОРЕСКА

частини! Звертається до вас завідувача педучилищем. Я серйозно стурбована тим масштабом, якого сягнуло листування особового складу вашої частини із студентсько-викладацьким складом нашого училища.

Справа дійшла до того, що курсові реферати з проблем психології дітей грудного віку 70 процентів студенток закінчили словами: «Жду одвіту, як соловей літа», а інші 30 процентів написали: «Люби мене, як я тебе».

На заліку з літератури у студентки Циплаленко запитали, кому писала своє послання пушкінська Тетяна Ларіна.

— Прапорщиківі Кочеврягіну, — не замислюючись відповіла студентка.

Другокурсниця ж Мотовилова під час занять із художнього ліплення замість передбачених програмою фігурок Чебурашки і кота Леопольда виліпила з дошкільнятами із пластиліну фігуру сержанта Горделадзе в натуральну величину.

Оскільки подібні факти ставлять під загрозу нашу успішність, прошу вас вжити термінових

заходів і повідомити мені про результати.

Мене звуть Валентина Петрівна Колобок. Мені двадцять дев'ять років, але я ще ні з ким не листувалася. Живу я сама, вікна виходять у міський парк. Там часто співають пташки. Жду одвіту, як соловей літа.

«Шановна Валентино Петрівно! Ваш лист одержав і доповідаю, що наш підрозділ з честю носить звання гвардійського, однак недавня інспекторська перевірка виявила деякі тривожні явища.

Під час марш-кидка на двадцять п'ять кілометрів рядовий Олімжов, не помітивши фінішу, пробіг зайвих вісімнадцять кілометрів, позаяк його думки були зайняті складанням відповіді на лист студентки вашого училища Шарапової.

Молодший лейтенант Чумак, який перебуває у листуванні з викладачкою французької мови Чашиною, після подолання водної перепони порушив статут і подякував своїм підлеглим словами «мерсі боку».

І, нарешті, помкомвзводу Мороз, зв'язаний листуванням із викладачкою дошкільного співу Шустряченко, провів взвод повз перевіряючих із піснею «В траве сидел кузнечик...»

Командування бореться за викоренення зазначених недоліків, а про наслідки я буду радий доповісти вам при особистій зустрічі, оскільки я не одружений і за місяць їду складати екзамени до військової академії, звідки до вашого міста всього 628 кілометрів. Гвардії майор Ілля Муромець. Люби мене, як я тебе».

м. Київ.

Роберт ВІККЕРС.

І комар носа не підточить

Його зухвалі манери, дуже специфічний словниковий запас і згаслі очі свідчили про те, що суворий виправно-трудоий режим, на якому він перебував останні дванадцять років, так і не перевиховали його.

— Невже знову візьметесь за старе? — з жахом спитав я. — Невже не набридли вам камера, наглядачі, баланда?

— Що вдієш, — байдуже проказав він, блиснувши металевими зубами.

— Як — що? Зав'язати! Раз і назавжди!

— Вам легко казати. А де гроші візьму? Не вкалувати ж за сто карбованців на місяць?

— Ну, може, спочатку і за сто. А там, дивись, підвищать. Та плюс преміальні, прогресивки.

— Нудота, — скривився він. — А так узят казу або чийось квартиру — і хоч на годину, а король!

— Отож-то, лише на годину! А за неї розплачуватись потім довгими роками відсидки?

— Коротше, ви можете щось запропонувати?

— Жити чесно.

— І все? — Він підвівся і розчаровано плюнув собі під ноги.

— Стривайте, — зупинив я його, бо вирішив боротися за цю занепачену людину до переможного кінця. — Можу запропонувати вірний спосіб безбідного існування.

— Ну? — знову опустився він на стілець.

— Чому б вам, скажімо, не вступити до кооперативу або не очолити його?

— Хе-хе, — на обличчі мого співрозмовника з'явилася щось віддалено схоже на посмішку. — А гроші? Навіть коли припустити, що у мене вони є, можуть поцікавитись, де я їх узяв?

— Ніколи! Таких дурних запитань ніхто вам задавати не стане. Місцева влада, аби відрепортувати про поширення кооперативного руху, на все заплює очі. Не тільки походом ваших грошей, а й вашою біографією не зацікавиться. Про це свідчить безліч прикладів...

— А що в тому кооперативі я робитиму?

— Що захочете. Незалежно від того, як там буде записано у статуті. Скажімо, кооператив «Металург» при комбінаті «Криворіжсталь» зареєстрував рішенням Дзержинського райвиконкому Кривого Рога свій статут, за яким він має випускати товари народного вжитку. Та зрозумівши, що

вовтузитися з тими товарами марудно, кооператори зайнялися більш солідними справами: купили на своєму ж рідному підприємстві відходи металопрокату по сто двадцять сім карбованців за тону, а продали радгоспам і колгоспам Середньої Азії та Закавказзя по триста, поклавши одразу до кишені близько ста тисяч карбованців.

— Скільки?! — аж смикнувся мій співрозмовник.

— Або, — продовжував я, — є такий кооператив «Ливарник» при Ворошиловградському ливарно-механічному заводі. Так він за статутом, затвердженням міськвиконкомом, покликаний виконувати двадцять чотири види ремонтно-будівельних робіт. А він замість усіх тих видів виконує лише одну роботу: купує шпалери за карбованець вісімдесят копійок рулон, а продає по три шістдесят. То, скажіть, навіщо йому оті ремонти здалися? Або ж у кооперативі «Таврія» при Червоногвардійському тресті їдалень Дніпропетровська вирішили не морочити собі голову різними там борщамі-шініцелями. Бо знайшли навдивовижу легкий спосіб розбагатіти: пляшку «Кетчупу» замість п'ятдесяти копійок продають за карбованець. Здавалося б, дрібниця, а кооператив розжився на ній аж на шість тисяч карбованців.

— Нічого собі, працюють люди! — погодився співрозмовник. — А куди б це мені податися? Я до такої тонкої роботи не звиклий. Бо ніякого фаху не маю.

— А шкода. Фахівцям, звичайно, простіше. Розумілися б ви, скажімо, на зубному протезуванні, могли б одразу відхопити купу грошей. Працівники сумського кооперативу «Дантист» за пластмасову коронку замість трьох карбованців — п'ятнадцять правлять, а за виготовлення одного зуба замість карбованця з копійками — десятку деруть. От і мають за свою роботу відповідно в десять разів більше, ніж їхні колеги в державних поліклініках.

— Кажу ж, неосвічений я, — зітхнув співрозмовник.

— Можна знайти собі щось простіше, примітивніше, — втішив його я. — Наприклад, кооператив «Успіх» при Фастівському комбінор-

мовому заводі. Його члени взагалі не переобтяжують себе статутними зобов'язаннями, а виконують кілька найпростіших операцій: скуповують насіння соняшнику по п'ятсот шістдесят дев'ять карбованців за тону, висушують його, а потім продають на базарах Києва чи Красноярська. А в результаті мають по три тисячі з тонни. А якщо врахувати, що лише минулого року кооператив скупив аж п'ятдесят п'ять тонн насіння, до речі, виділеного району як насіннєвий фонд для посівної, стане зрозумілим, який комерційний успіх має «Успіх».

— Аж не віриться! — в захваті вигукнув співрозмовник, і в його, було зовсім згаслих очах, зажеврили іскорки зацікавленості. — Якби мої товариші та про таке довідалися!

— Не хвилюйтесь, вони не тільки довідалися, а вже давно і успішно користуються моментом, поки нова форма господарювання геть засліпила очі тим, хто все це мусить контролювати. Факти свідчать про те, що ваших колег у кооперативному русі чималенько. Ось лише кілька прикладів. У кооперативі при Кобеляцькому комбінаті громадського харчування на Полтавщині, який називається «Казка», сказати б, просто казково дурять покупців, недовкладаючи в кондитерські вироби половину продукції й виготовляючи їх вагою утричі менше норми, передбаченої калькуляцією. Кооператив «Чаїнка» у Києві реалізує кондвироби удвічі дорожче затвердженої ціни. А в кооперативі «Ювілейний» (м. Хмельницький) просто безсоромно обважують: кладуть на бутерброди замість тридцяти грамів ковбаси — десять, і хліба недодають, і напої недоливають.

— Мої колеги на такі дрібниці не розмінюються, — покривився співрозмовник.

— Є приклади і солідніші. Члени кооперативу «Комфорт» при Харківському облпобутуправлінні одержали на місцевій фабриці «Індпошиття» дитячі футболки та жіночі блузи, оформили їх у себе як тканину, а потім склали фіктивні документи про те, що буцімто ці вироби виготовлено в кооперативі.

І зарплату за це собі нарахували — вісім тисяч карбованців. Або кримський кооператив «Ласун» відзначився тим, що збував шашлики з краденого м'яса. Худобу найнахабнішим чином крали у громадян, причому справу було поставлено на широку ногу.

— І все це їм сходило? — очі у співрозмовника палали.

— Звичайно, не всім. Бо час від часу їх усе ж таки перевіряють. Але часто перевіряють так, як, приміром, житомирський кооператив «Дубок». Голову цього кооперативу Чепігу протягом одного кварталу перевіряли двічі, причому дуже солідні комісії. І хоч він, узявши позичку на сто тридцять шість тисяч карбованців, купив одразу дві машини «Жигулі», три магнітофони, сорок тисяч просто взяв собі з каси на дрібні витрати, перевіряючи ніяких порушень в кооперативній діяльності не знайшли. Більше того, комісії навіть не звернули уваги на занедбаність обліку. Роботу «Дубка» було визнано успішною і голові кооперативу знову було дано дозвіл на чергову позику. Цього разу він одержав у банку ще

сімдесят одну тисячу карбованців.

— Фантастика та й годі! — звівся на ноги співрозмовник. — Зав'язую! З «мокрими» ділами покінчено назавжди!

— А з немокрими? — спитав я. — Коли вже перевиховуватися, так перевиховуватися! Давайте домовимось, що від сьогодні ви будете все робити в межах закону.

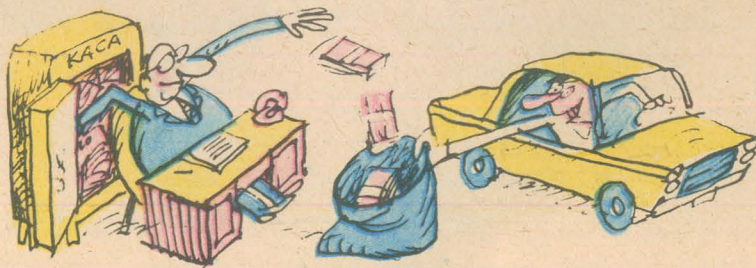
— А як же тоді з тими тисячами, що ви мені наобіцяли? — ображено нагадав співрозмовник.

— Тисячі будуть. Візьміть приклад з членів кооперативу «Глядач», що при об'єднанні «Макіїввугілля». Організували вони у Донецьку гастролюючу групу акторів, у складі якої була одна популярна естрадна «зірка». І за п'ять концертних днів поклади собі до кооперативної кишені сорок п'ять тисяч карбованців. І не треба займатися отими нудними недовкладаннями, обрахуваннями, підробками і крадіжками. Як то кажуть, усе чисто!

— Переконали, — радісно потиснув мені руку співрозмовник. Запевняю вас, я теж працюватиму чисто. Так, що і комар носа не підточить!

П. ЮРЧЕНКО.

ВІД РЕДАКЦІЇ. Цей фейлетон ми попросили прокоментувати першого заступника голови Держкомітету УРСР по цінах Л. П. Огієнка. Його коментар читайте на 6-й сторінці журналу.

На місці автора фейлетону я б не гарантував хатини і рвачам «безбідного» існування під надійним дахом кооперативу. Бо рано чи пізно любителям легкої наживи, тим більше просто спекулянтам, хоч під яким прикриттям вони діють, а відповідати доведеться.

Звичайно, прикро, що факти, подібні до описаних у фейлетоні, компрометують кооперативний рух у цілому, кидають тінь на всі 14 тисяч кооперативів, які діють сьогодні в республіці. Сотні тисяч енергійних, ініціативних, дієздатних людей, найчастіше — фахівців високого класу вирішили довести, що можна працювати краще, якісніше, дешевше. Бо подоланню дефіциту товарів і послуг, зниженню цін на них і має сприяти конкуренція між кооперативами і державними підприємствами. Є чимало прикладів, коли вже сьогодні кооператори, за рахунок значного зниження накладних витрат, одержують додаткові прибутки, а продукцію свою продають навіть нижче державної ціни.

Узяти, скажімо, кооператив «Пошук» при Донецькому обласному художньо-оформлювальному комбінаті. Тут зуміли вдвічі порівняно з комбінатом скоротити накладні витрати. І от уже маємо результат конкуренції державного і кооперативного: ціну за продукцію «Пошук» править нижчу від державної.

До речі, одного погляду на ціну буває інколи досить, аби зрозуміти наміри кооперативів. Коли, наприклад, у кооперативі «Південний», що при відділі робітничого постачання Криворізького відділка залізниці, познайомитися з цінами на страви узбецької кухні, то й апетит пропаде: націнка 300 процентів! А от, приміром, вінницький кооператив «Веселка» (при міському управлінні громадського харчування) на страви вірменської кухні встановив націнку аж у десять разів меншу. Навіть на мінеральну воду тут націнка п'ять копійок, хоч скрізь у подібних закладах дозволяється брати десять. Чи треба пояснювати, що перші працюють за принципом вхопити побільше, а другі — чесні кооператори, які роблять корисну і потрібну справу.

Матеріали перевірок (а було перевірено 291 кооператив) свідчать про те,

що, на жаль, чимало кооперативів (аж 41!) головну мету своєї діяльності вбачають не в максимальному задоволенні попиту населення в товарах і послугах, як це передбачено Законом про кооперацію, а в одержанні максимальних баривів шляхом завищення цін і тарифів, перепродажу товарів, інших різних методів збагачення. Відбувається, певно, це тому, що при формуванні перших кооперативів, на початку цього руху, не були відрегульовані деякі суттєві пункти закону, які мали б перетнути сюди шлях різного роду ділкам. Оскільки це одразу не врахували, в кооперативах опинилося чимало осіб, які вирішили легалізувати, «відмити» нажиті нечесним шляхом гроші, а потім, вклавши їх у «діло», почали нахабно стригти купони. Причому серед тих, хто очолив кооперативи, були вже судимі за махінації.

Їхній приклад наслідували й інші. І от уже почалась справжня гонитва за прибутками. Особливо це відчутно в кооперативах громадського харчування, де націнка на продукцію часто перевищує встановлену для державних підприємств в 2—5 разів.

Значна частина таких кооперативів утворена на базі колишніх державних підприємств, що вже само по собі суперечить логіці. Бо мислилося передусім не замінити в такий спосіб державні, а доповнити, оживити, примусити «ворушитися». А так маємо чимало випадків, коли в якомусь місті було, скажімо, дванадцять державних «точок» громадського харчування. Та раптом на тих «точках» змінили вивіски, і з'явилося... дванадцять кооперативних кафе, які відрізняються від попередніх

закладів хіба що високими цінами. Та й купують ті кооператори продукти нерідко в роздрібній торгівлі, причому скуповують у тому числі й продукти підвищеного попиту, щоб потім продавати їх з неймовірною націнкою. І які ж радости від того має споживач? Звичайно, ніяких.

Зате радістю сяють обличчя кооператорів. Бо виконками місцевих Рад, даючи дозвіл на функціонування подібного закладу, навіть не утруднюючи себе питанням про доцільність його створення, виявляють поспішність у реєстрації, туманно визначають у статуті мету діяльності, часто не встановлюють порядку розподілу прибутків. Користуючись цим, члени кооперативу їх просто ділять між собою. Звідси і такі величезні заробітки у кооператорів, які ніяк не відповідають затраченій праці.

Державний комітет Української РСР по цінах проаналізував ціноутворення в багатьох кооперативах і дійшов висновку, що саме відсутність належного контролю і призводить до широкомасштабного порушення дисципліни цін.

Ось тут і мають продемонструвати свою активність контролюючі органи, а в першу чергу — місцеві Ради. Вони повинні створити такі організаційні й економічні умови, які б найбільш сприяли принаймні наближенню кооперативних цін до державних. Звичайно, має бути забезпечено пріоритет тих кооперативів, що реалізують свою продукцію і надають послуги за цінами і розцінками не вище державних.

Щодо кооперативів у сфері громадського харчування, то тут, на нашу

думку, треба рішуче відмовитися від згортання державної мережі. Бо як іще можна назвати практику, коли кооперативам передають діючі підприємства, посиляючись на їх нерентабельність? У першу чергу треба заборонити передачу кооперативам підприємств громадського харчування на заводах, фабриках, в учбових закладах і взагалі — так званих дешевих їдалень. І добре, що вирішено надати права виконкомом місцевих Рад встановити гранично припустимі розміри націнок на продукцію в кооперативних закладах громадського харчування.

Безумовно, вирішальну роль в упорядкуванні діяльності кооперативів має відіграти прогресивний, але економічно обґрунтований порядок їх оподаткування.

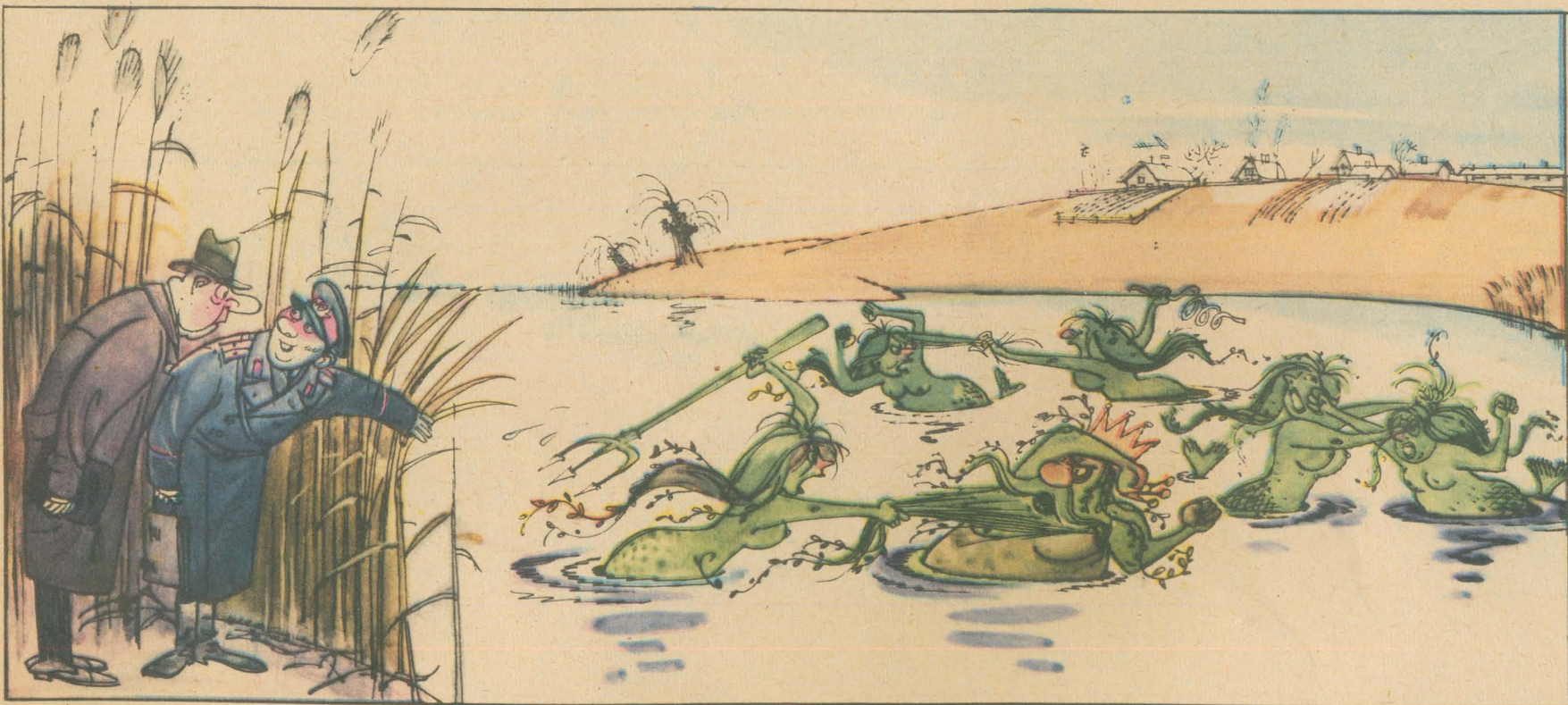
Ну і, звичайно ж, необхідно покласти край спекулятивним тенденціям в діях окремих кооперативів, що викликає справедливі нарікання населення. Припиняти їхню діяльність і у випадках порушення санітарних норм і правил, випуску неякісної продукції. Бо справедливо скаржаться споживачі й на те, що інколи кооператори підсовують їм явний брак, сором'язливо забуваючи при цьому залишити свої координати. І навіть невідомо, до кого претензії пред'являти.

Отже, контроль за якістю продукції і санітарно-гігієнічним станом кооперативів торгівлі й громадського харчування треба покласти на державну інспекцію по якості та санітарно-епідеміологічну службу на місцях за аналогією з державними підприємствами. Залучаючи до цієї роботи також і громадських контролерів, і членів товариства споживачів.

Але при всьому цьому не забувати всіляко допомагати кооперативам, створюючи їм необхідні умови для розвитку, сприяти росту рядів кооператорів, щоб забезпечити здорову конкуренцію між ними і державними підприємствами. Тільки так можна добитися реально позитивних результатів їхньої діяльності.

Л. ОГІЄНКО,
перший заступник голови
Держкомітету УРСР по цінах.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

— Не варто було б виливати конфісковану брагу в річку.

Курка знеслася, голосно кудкудаче. Дехто думає, що вона сповіщає людству про свій подвиг. Насправді ж її монолог у перекладі з курячої звучить ось як:

— Ой, бідна ж моя голівонько! Ох, рознещасна ж я! Ось знесла яйце, але хіба ж дадуть його висидіти?! А з нього ж могло б вилупитись курчатко — мій синочок чи донечка! Та хіба ж тут когось висидиш? Зараз прийде господиня і забере мою дитинищу!..

При цьому курка стурбовано озирається і тривожиться:

«Та де ж вона нарешті, ця господиня? Так, чого доброго, і справді доведеться висиджувати!»

ПРИНЦИПОВІСТЬ

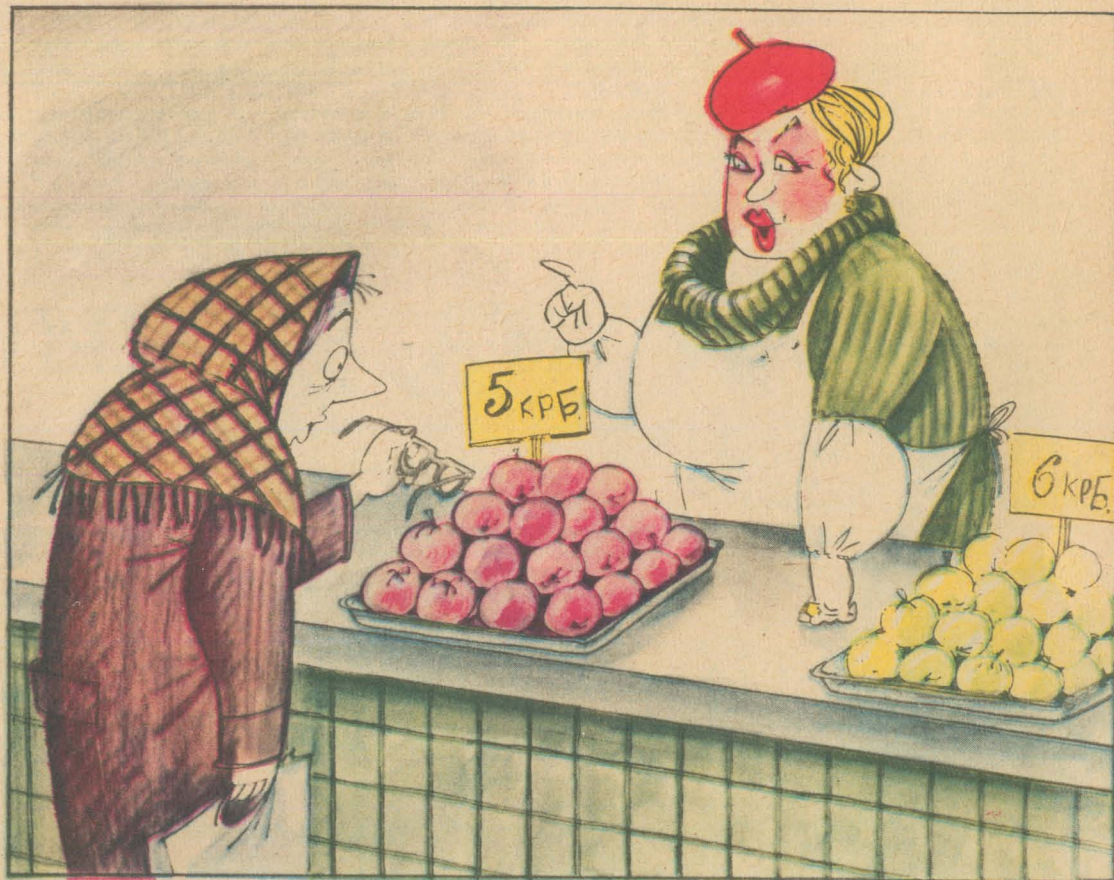
Він ніколи не їв консервів. Колись він працював на консервному заводі і знав, як їх роблять.

Він ніколи не їв ковбаси. Колись він працював на м'ясокомбінаті і знав, як її роблять.

Він ніколи не пив вина. Він працював на винзаводі і знав, як його роблять.

Він беріг здоров'я. І тільки горілку пив без остраху, тому що ніколи не працював на лікєро-горілчаному заводі і не знав, як її роблять.

Юрій МАРТ.

— Бабусю, чому в тебе такі великі очі?

ЧИ Є В НАС БОНАПАРТИСТИ?

Днями під іронічними поглядами пасажирів я поступився в автобусі місцем сивому дідугану. Як це сталося — годі судити, але після цього гуманістичного акту і я, і дідок від почуття приналежності до майже аморального вчинку довго ховали очі. Першим отямився дід і на подяку за одержане місце нагородив мене довгою низкою спогадів. Вже поминули Банюнин, а він усе ще оповідав про пригоди під час першої світової війни, потім перескочив до поїздки в Канаду на заробітки і тільки-но перейшов до двох овець і корови, яких здав за третьою хвилиною колективізації, як підійшла його зупинка і він змушений був зробити підсумок:

— Та що там казати: все видів і чув у своєму житті.

Дідуган зійшов. А даремно. Могла б виникнути здорова полеміка на засадах плюралізму. Приміром, заява про те, що він усе бачив, відгонить зарозумілістю. І вибачайте, діду, хоч ви і сиві, а багатьох речей не бачили. Б'юсь об заклад, що вам за неповне століття не довелося спостерігати... ну, наприклад, щоб лісоруби віддалених ділянок пили коньяк «Наполеон». І не тому, що, на думку багатьох, він смердить сильніше, ніж зілля, зроблене із звичайних «подушечок», що колись давали на вагу. І не тому, що серед наших лісорубів рідко зустрінеш бонапартистів. Тут якась інша причина. Може, та, що народові бракує сталої культурної традиції, а мо', й тому, що лісовий люд уникає марочних коньяків, бо вартість їх за пляшку — юхтові чоботи плюс передплата «За рулем».

Втім, мені можуть і заперечити. Ну, хоча б фахівці Львівської контори «Укруптбакалії». У її ділових паперах подибуємо документи, які спростовують мої твердження про нелюбов простого робочого люду до такого роду штук.

Взяти, наприклад, заявку начальника відділу робітничого постачання Брошнівського лісокомбінату об'єднання «Прикарпатліс» Івано-Франківської області М. В. Раковецького. 20 травня 1988 року він подав керуючому Львівською конторою «Укруптбакалії» С. П. Журавському таке прохання: «ВРП... просить відпустити для працівників, які працюють на віддалених участках, слідує продовольчі товари:

- шампанське
- вино імпортне
- коньяк вірменський
- коньяк вітчизняний.

У свою чергу, ВРП Брошнівського лісокомбінату має можливість відпустити пиломатеріали (дошки, плиту ДСП)».

Цікавий документ. Виявляється, лісівники з продовольства не мають тільки доброї випивки. І настільки відчувається цей дефіцит, що вони ладні віддати за нього не менш дефіцитні будівельні матеріали. Що? Ніде не сказано про коньяк «Наполеон»? А й справді. Щиро перепошую тов. Раковецького. У нього, бачте, вірменський іде за імпортний, бо, як ви помітили, oprіч нього, замовлявся ще й «вітчизняний».

Контора видала кілька десятків ящиків питва. Але це не допомогло. На «віддалених участках» Брошнівського лісокомбінату запанувала така спустошлива суша і спрага, що вже першого вересня до Львова полетіло від Раковецького нове благання абсолютно аналогічного змісту — з тією лише різницею, що шампанське у списку йшло останнім. Мабуть, лісоруби після тривалих випробувань знайшли в ньому якийсь смаковий гандж. Дідько його знає. Може, хлопці й справді досягли вершин — я маю на увазі не карпатські, а дегустаційні. Це вже, мабуть, їм самим знати, раз вони

так налягли на цю групу продовольчих товарів. Чого не зробиш з нудьги на «віддалених участках»!

А «Наполеона» таки немає? Суцця правда. Зате у заявці Рава-Руського авторемонтного заводу Львівської області, поруч із «Золотим шампанським» та «горілкою імпортною», директор підприємства Ф. В. Нестор і голова профкому В. О. Нестерак просять його для своїх робітників аж шість ящиків. При цьому, щоб нічого не було, як мовиться, на халяву, є істотний припис: «У свою чергу, авторемонтний завод надасть допомогу в капітальному ремонті автомобілів і агрегатів та запасні частини для автотранспорту, який обслуговує Ваше господарство».

Цікаво, якщо ви не маєте «Наполеона» по півстотні за пляшку, чи запросять вас із такою ж гречністю брати запчастини, ремонтуватись? Зрештою, запитання зайве. Сам чув, що не запросять.

Тільки не подумайте, що Львівська контора «Укруптбакалії» такий собі стовп, на який хто хоче, той може повісити свого папірця. Тут сидять хазяйновиті люди. І якщо в Раві-Руській розраховували випити аж шість ящиків коньяку, названого ім'ям відомого монарха, то С. П. Журавський твердо сказав: «Дзуськи! Досить одного». А тим, з Брошнівського лісокомбінату, за два рази видав лише сорок пляшок. Аякже. Нехай чай п'ють. А то он як порозпускалися!

Тільки з чаєм теж скрута. Ось якби прохачі обіцяли ще щось підкинути... Мабуть, тому-то тихий стогін керівних рава-руських авторемонтників про «чай цейлонський 8 ящ.» був викреслений в оптбакалії як передчасний і невмотивований.

Тим часом перевірка показала, що чай цейлонський першого і вищого сортів зберігається на складах контори невинувато довго — роками. Але це вже тема для зовсім іншої розмови. Я ж тільки хотів заперечити дідуганові, якому поступився місцем, що не все він, сивий задавака, відає і не все бачив. Жаль, що він вийшов з автобуса. Могла б вийти цікава полеміка.

В. ПАЛЬЦУН.

м. Львів.

Після двох місяців ревного ходіння у Київський медичний інститут мене не полишає блюзнірська думка, яку стараюся і не можу викинути із набубнявілої від набутої інформації голови:

ЧИ НЕ ЗІТКНУВСЯ Я ІЗ ЗМОВОЮ!
Притому — із змовою на досить високому рівні. Схоже на те, що, з одного боку, в неї свого часу вступили керівники колишнього Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти СРСР та союзного Міністерства охорони здоров'я, а з іншого — усі таємні ниточки тримає в руках завідувача кафедрою іноземних мов медінституту Нонна Федорівна Шмирьова.

Чому я так думаю? А тому, що 15 травня 1987 року колегії названих міністерств прийняли спільне рішення «Про стан і основні напрямки перебудови підготовки медичних кадрів з вищою освітою», і в тій ухвалі є такі рядки: «передбачити скорочення багатодисциплінарності учбового процесу за рахунок... переведення іноземної мови на факультативне вивчення». Себто хочеш, студенте, вчи тую мову, не хочеш — не вчи.

А тепер скажіть: який розумний студент схоче вчити мову, коли вчити її зовсім не обов'язково? Отожто. Нерозумних студентів теперечки немає. Так неже два солідних відомства усерйоз вважають, що перебудова у підготовці кадрів мусить полягати у випуску із вузів ще обмежених власників лікарських дипломів, ніж було раніше?

Ні, тут явно щось не те. Курс на виживання іноземних мов із стін медичних вузів міг бути взятий лише з якоюсь потаємною метою. Ось так я дійшов висновку про змову. І конкретно — про змову Нонни Федорівни Шмирьової із керівниками вищезгаданих міністерств. Чому саме її? Бо завжди у випадках, коли стикаєшся з чимось незбагненим, як свідчить історія, треба поставити собі запитання:

КОМУ ЦЕ ВИГІДНО!
І постаратися знайти відповідь. Я постарався. І, одержавши більш-менш вичерпну інформацію з відповідних кафедр інших медвузів, співставив її з тим, що особисто побачив і почув на аналогічній київській кафедрі, й таким-от робом зробив умовивід: ліквідація обов'язковості вивчення іноземних мов вигідна лише Нонні Федорівні. Позаяк відкрила їй можливість позбутися,

як висловлюється Н. Ф. Шмирьова, «каресивно настроєних» проти неї колег.

Що правда, то правда: багато підлеглих Нонні Федорівні викладачів реагують на завідуючу кафедрою дещо нервово. Але тут слід врахувати певні особливості характеру кафедральної керівниці. Вона, скажімо, може бути і доброзичливою, може і пожартувати, і навіть запросити до свого кабінету на чашечку кави. Однак і за каву, і за посмішку,

людину — пенсіонера, і в підсумку не поїхав ніхто. Підручник В. М. Настаченко з німецької мови, який щойно вийшов із друку, Нонна Федорівна категорично не побажала бачити в руках у студентів-медиків (для котрих, власне, він і був створений), і його вдалося винести з величезним трудом. Позбулася спокою на кафедрі Лариса Семенівна Майдикова. А Жанна Григорівна Миронова — щойно колеги обрали її профгрупоргом — тут же почула

іноземних мов за вже згаданим принципом «хочу — не хочу». Більшість викладачів на знак протесту проти необгрунтовано великого — понад третину — скорочення відмовилися брати участь у зборах по самознищенню кафедри. В тому числі — партгрупорг А. В. Кузнецова і профорг Ж. Г. Миронова. Слухання меншість затвердила потрібний Н. Ф. Шмирьовій список на скорочення, до якого потрапили, само собою зрозуміло, Аврахова,

Н. Ф. Шмирьової та пенсіонера О. М. Асоєва — нині, як це не дивно, партгрупорга) визнала її «ініціатором порушення мікроклімату на кафедрі». «Ініціатор» поміркувала і... звільнилася з роботи. У тому ж складі заболотували на посаду старшого викладача кандидата наук Ларису Едуардівну Романюк...

Не пофортунило й деяким студентам. На літній сесії Нонна Федорівна з почуттям глибокого задоволення вліпила масу двійок тим, хто навчався у протинишній їй викладачів. А за одним рипом виставила добрі та відмінні оцінки ледалям і прогульникам, які на запитання, чи розмовляють вони якоюсь мовою, спроможні хіба що пробелкотіти:

Я СПИКАЮ ЧИ ПО-ХРЯНСЕ, ЧИ ПО-ДОЙЧЕ!

Що в перекладі з недорікуватої означає: говорю чи то по-німецькому, чи то по-французькому...

Як на мене, коли справи на кафедрі іноземних мов ітимуть і далі так само, то нічого дивного не буде, якщо всі майбутні хірурги, терапевти і педіатри «спикатимуть» подібним же робом. В усякому разі, розмовляючи в одній з аудиторій із студентами на певну тему: треба чи не треба вчити мови, а коли треба, то який мусить бути рівень навчання, — раптом я почув веселий сміх. Сміявся дуже смагливий і дуже дрібноточерявий хлопчина. Виявився той кучерявенький родом із Республіки Сьєрра-Леоне, а ще виявилось, що російською мовою він володіє пречудово. Смішним же йому видалося загалом усе, що ми так палко обговорювали. Бо це для студента із Сьєрра-Леоне не могло й бути проблемою.

І через те йому стало смішно. А мені — дуже сумно. Як кажуть англійці, вері сумно.

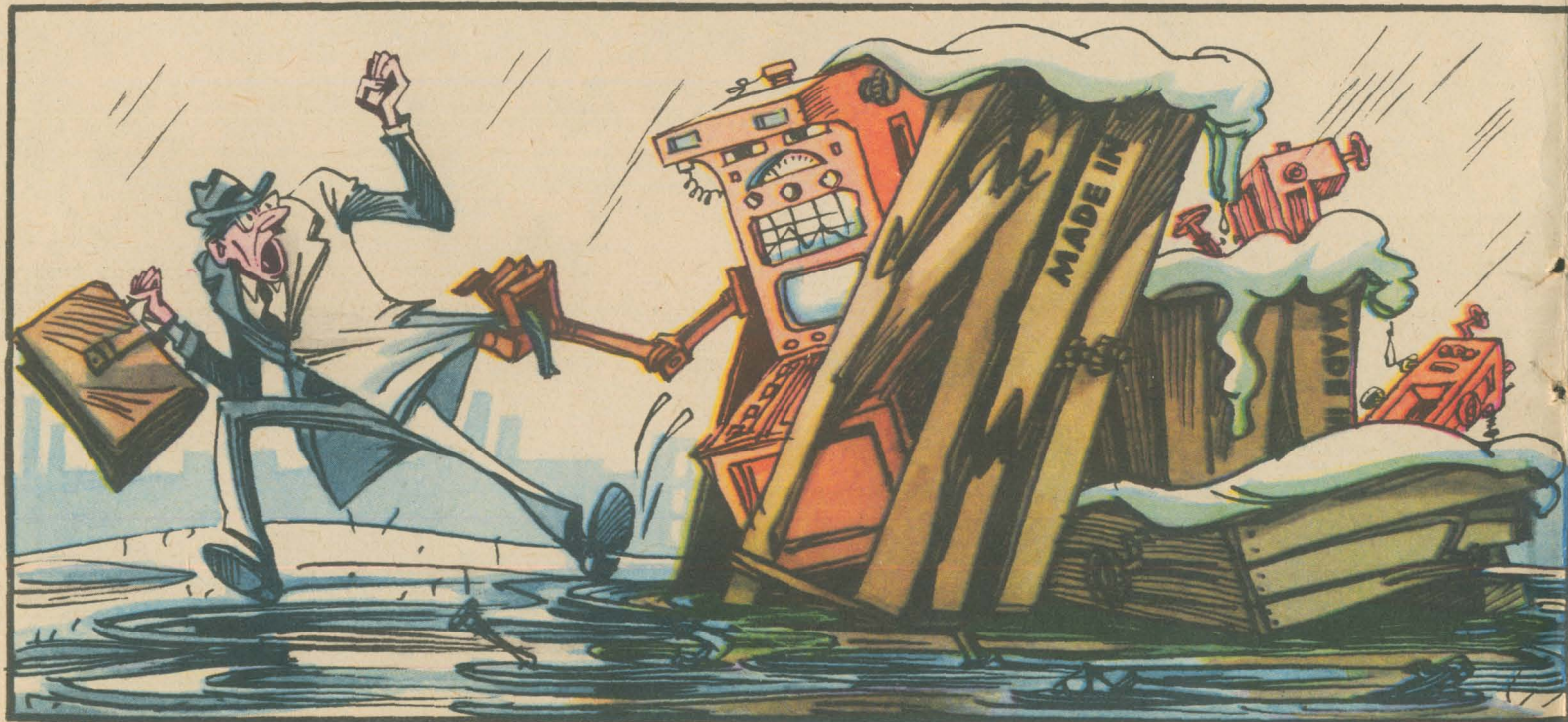
В. ЧЕПИГА.

ВІД ПЕРЦЯ. Як мені вдалося з'ясувати своїми секретними каналами, версія автора про змову керівників колишнього Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти і Міністерства охорони здоров'я СРСР з Н. Ф. Шмирьовою не підтвердилася. Отож згадані керівники самотужки дійшли сумнівної ухвали про обов'язковість вивчення іноземних мов у медичних вузах. Що ж до оцінки дій завідуючої кафедрою іноземних мов Київського медінституту (а перелічені тут далеко не всі вони), то їм — беззастережно відважним і чомусь цілком безкарним діям — іншої оцінки бути не може.

— Із зрошенням ми, здається, трохи перестаралися.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

— Будеш хуліганити — здамо в металобрухт.

Мал. О. ГУЦОЛА

Одноголосно!

ГУМОРЕСКА

Загальні збори підходили до кінця. Усі виробничі питання було вирішено. Залишилося одне: розподіл премій.

— Товариші, хто за те, щоб директора преміювати трьомастами карбованцями? — мовив до залу голова профкому Полатурко і тут же додав: — Одногласно!

Витримуючи темп, продовжив: — Хто за те, щоб головного інженера і заступників директора преміювати кожного по двісті карбованців? Хто проти?.. Нема. Утримався!.. Теж нема. Одногласно!

Відповідними, але значно меншими сумами преміювали керівників середньої і нижчої ланок. Нарешті, дійшла черга до рядових працівників. Цього разу голос голови комітету профспілки набрав особливого піднесення і урочистості:

— Товариші! Хто за те, щоб робітників, підсобних працівників і обслуговуючий

персонал преміювати десятьма карбованцями?.. Одногласно!

Полатурко вже хотів було повідомити, що порядок денний вичерпано, як хтось із залу підняв руку.

— Може, у когось є пропозиція? — спохопився голова. — Тільки недовго, щоб не затримувати народ.

Піднялася прибиральниця Загрішко, набрала повітря і промовила:

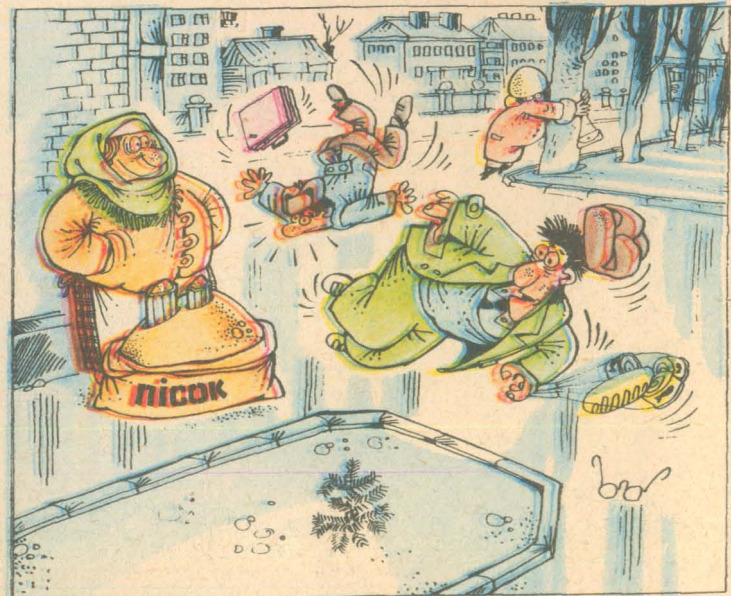
— Товариші! Хто за те, щоб усю отриману премію перерахувати у Фонд культури?!

Ліс рук виріс у залі. По одному і без ентузіазму піднімали також руки і в президії.

— Одногласно, — тихим голосом сказав голова і перепудженими очима зиркнув на адміністратора.

Станіслав ГРИНДА.

м. Івано-Франківськ.

ЧИМ ПАХНУТЬ КВІТИ

Данько несе в руках великий букет квітів. Зустрів Олесь.

— Ось поглянь, які я квіти несу для нашої вчительки. Правда ж, гарні? Понюхай, як вони пахнуть.

— Не треба,— усміхнувся Олесь. — Я й так знаю, чим вони пахнуть.

— Чим?

— Неприємностями. Бо ти зірвав їх у баби Ганни в теплиці без дозволу.

ЗАМІСТЬ МАМИ

— Завтра жіноче свято,— каже батько Вадикові. — Чим же ми маму порадуємо? Я, наприклад, займуся святковим обідом. А ти?

— А я виконаю своє домашнє завдання з математики! — хвалиться Вадик.

ПОДАРУНОК СЕСТРИЧЦІ

Дід питає онуків Сашка і Василька: — Ви, хлопці, не забули, що скоро Восьме березня?

— Ні! — відповідають хлопці.

— А сестричці подарунок приготували?

— Аякже!

— Хороший?

— Не знаємо, як їй, а нам він дуже подобається,— каже Сашко. — Ми вже ніяк не можемо дочекатися, щоб витягти його нарешті зі схованки та вручити їй.

— Он як! І що ж то за подарунок?

— Футбольний м'яч! — гордо сказав Василько.

Микола ГЕРАСИМЕНКО.

БУКВА Р

Ну й діла, ну й діла!
Буква Р од нас втекла.
Що тепер робити?
Де її ловити?
Був колись на річці рак,
Ну, а став — на личці лак!
То паслась коза на гірці,
А тепер — сидить на гілці!
Гарна дівчинка Яринка,
Та тепер вона — Ялинка...
Ну й діла, ну й діла! —
Буква Р од нас втекла!
То Рябко її злякав —
Дуже гучно загарчав.
Йди, Рябко, її шукати,
Не вертайся сам до хати!

Наталя КУЛИК.

ЙДУТЬ КОТИ НА ІМЕННИ

Як до киці Муркотини
Йдуть коти на іменини
З піснею-вітанкою,
З медом і сметанкою,
З паляницею смачною,
З ковбасою запашною.
Сяють очі в Муркотини
Від такої дивини:
— В цьому році іменини
Я зроблю ще й восени!

Олег ГОЛОВКО.

Скільки справ у чорних гав

У гаю,
Біля галяви,
Повсідались
Чорні гави.
Стали
Каркати завзято:
— Ох і спр-рав
У нас багато!
Тр-реба
В печі затопити,

Тр-реба
Бор-рщику звар-рити,
Напекти хлібця,
Накоптити сальця,
Наносить води до хати,
Діточок заколихати...
Ой, багато
Всяких спр-рав
Є у нас,
У чор-рних гав!..

Кричать гави
Без угаву
Про свої численні справи.
Цілий день
Проговорили
І нічого
Не зробили!

Марія ПОНОМАРЕНКО.

ЗАГАДКА ПЕРЧЕНЯТКА

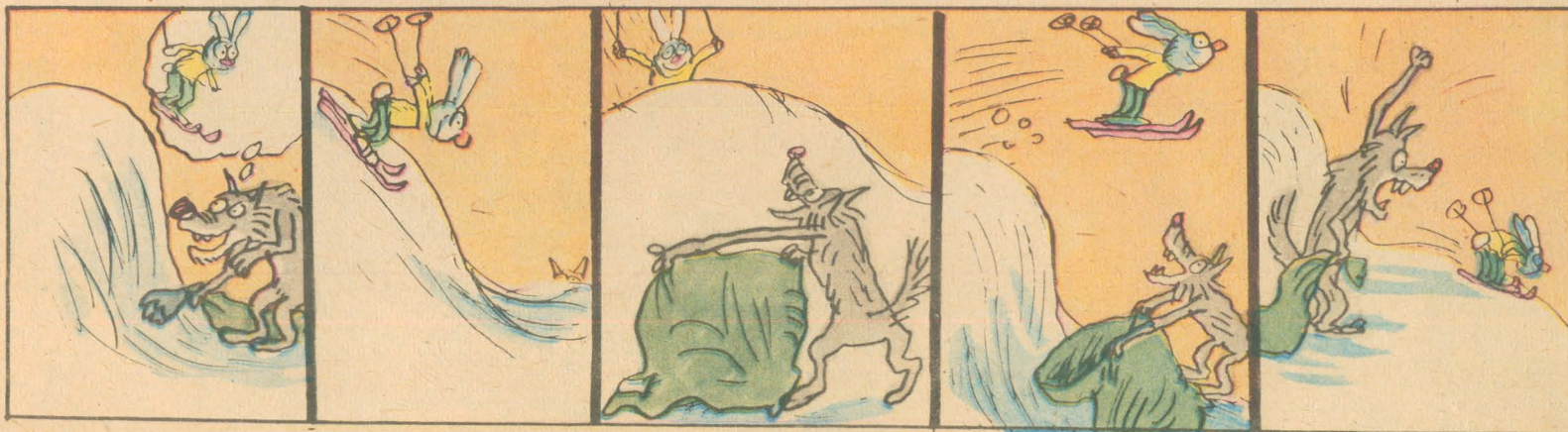
Ось мчитьсь поїзд — все, як треба,
Нема над поїздом лиш неба.

[Metro].

Петро ЛЯШЕНКО.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА.

Ой люлі-люлі,
Спіть, мої манюні!..

Чого ж ти не спиш, синку? Невже за татка переживаєш?.. Ох ти ж мій хороший! А татунько твій зараз далеко-далеко від нас! Його паровозик аж в Оршу повіз. Є у Білорусії місто таке.

«У-у-у!» — ось так паровозик гуде.

Ну чого ж ти, мій маленький, знову запхикав? Татко незабаром повернеться. Тільки поставить чіткішу печаточку в Оршанському пологовому будинку, де ти в нас, синку, коли ми до рідні їздили, на світ появився, — і одразу ж додому. Гаятись не буде!..

А нам без печаточки не можна. Виходить, синку, що ти в нас ніби як «незаконений». І в нашому Мелітопольському ЗАГСі усе ніяк свідоцтво про твоє народження не видають.

Ми вже з татком і до його завідувачої Валентини Степанівни Павлюченко ходили. Подивилась ця керівна жіночка на блідий відбиток печатки на довідці з Оршанського пологового будинку і категорично заявила:

— Ні, ні, ні!.. Ніякого свідоцтва про народження дитини я вам по цій довідці не видам. Їдьте у свою Оршу і ставте, як належить, чітку печатку.

НОВИНИ З ПИТАНЬ ТЯГАННИ

НЕ ПЛАЧ, СИНКУ!

МАЙЖЕ КОЛИСКОВА

Тоді не витримала я, синку, і кажу тьоті з ЗАГСу:

— Так це ж на мене — Павличенко Олену Аліковну — і лікарняний листок тим же Оршанським пологовим будинком виписано. І печаточка там чітко відтісна. А потім — майже до останнього дня я під доглядом лікаря Раїси Семенівни Олійник, що у нашій Мелітопольській жіночій консультації працює, перебувала. Невже цього не досить? Зрештою, у мене ще є документи, які можуть підтвердити, що сина саме я народила, а не хтось інший...

Ну чого ж ти, хлопчику, захвилювався? Спи, манюня, засинай... А я тобі ще дещо розповім. Так от, Валентина Степанівна — ох і вперта жіночка! — нічого і слухати не хоче. Подавай їй тільки «жирну» печаточку на довідці.

Дуже вже, синку, нашому татові в ту Оршу їхати не хотілося. Як-не-як — далекий край. Та це ж і мені самій з двома маленькими діточками залишатися. Та що поробиш?! Довелося! Збрала я татка, дала на дорогу п'ятдесят карбованців, та й вирушив він у путь. І все заради тебе, мій ясночоленький.

Ну, ну, синочку, тільки не капризуй! Подивись, як твоя старшенька сестричка вже міцно спить. Уві сні маленькі дітки ростуть.

Ось і ти оченята заплещи. Міцно-міцно. І рости великим-великим. Бо коли ти виростеш, то, будемо сподіватися, вже не буде тих дядь та тьоть, для яких формальний бік справи важливіший за саму справу...

Рости, мій синку, рости! Ой люлі...

Коліскову в обробці О. Павличенко до друку подав та факти перевірів Ю. ІЩЕНКО.

м. Мелітополь
Запорізької області.

І СМІХ, І ГРІХ

ЧАРИ ДІВОЧІ

Ті представники так званої сильної половини роду людського, які за найпевніший спосіб на якийсь статок розжитися вважають грабунком, вишуканістю манер, як відомо, не славляться — охоче вдаються до грубого, навіть збройного, насильства, чим нерідко спричиняють чималий рейвах і розстикують нерви навіть випадкових свідків таких сцен.

Аби тим гевалам неотесаним соромно стало, розкажемо про випадок, який стався в австрійському місті Клагенфурті (земля Карінтія), — він свідчить, що й у цій сфері представники так званої слабкої половини людства можуть діяти не лише вельми успішно, а й вишукано, не положаючи мирного люду, не привертаючи до себе зайвої уваги.

Одного чудового — хоча й не для всіх — дня до гамтешнього місцевого банку завітали дві чудові (маються на увазі лише їх зовнішні дані) молоді дівчини. Цей візит обійшовся банкові в чималеньку суму: уволоюючи волю дівчат, касир відчинив та випотрошив сейф і вручив їм понад 100 тисяч шилінгів — усю готівку, яка на той час там була. При цьому, зважте, дівчата оружжя під ніс йому не тиснули. Та й взагалі нікому навіть кулачком не пригрозили.

І тихо щезли.

Щоправда, шуму — і великого! — усе це таки наробило. Але то було уже потім, після всього.

Між іншим, не поспішайте звинувачувати касира в тім, що він погрішив проти своїх службових обов'язків, елементарно піддавшись жіночій заабі: коли на місце події прибув спеціально викликаний лікар, то установив, що той горопаха усе ще до повної тямки не дійшов — не очувався від гіпнозу.

СТАРЕ В НОВІЙ ОДЕЖІ

Соціологи поставили собі за мету розібратися в одному тонкому питанні. Проведене ними дослідження називалося: «Шлюб у 80-х роках: яку роль відіграє в ньому любов?»

З результатів досліджень, опублікованих американським тижневиком «Нью-Йорк», видно, що од любові й тепер ніхто не одмагується, з рахунку її не скидає — всі визнають, що в такому серйозному ділі вона багато важить. Але й дещо нове уже намічається. В першу голову — серед жіноцтва.

Власне, це не така-то вже й новація, а підрихтований «шлюб із розрахунку» — курс береться на шлюби, які здаються перспективними з огляду на подальшу кар'єру.

На думку соціологів, причина такої тенденції таїться у тім, що жінки й досі піддаються дискримінації й на керівну чи високооплачувану посаду їм важко розраховувати.

ЖІНКАМ ТРЕБА ВІРИТИ

Рішення журі конкурсу краси було одностайне, і до імені дев'ятнадцятирічної Мірки Віоли долучився титул Міс Італія.

А через деякий час вибухнув скандал. Чого й слід було очікувати, і чого переможниця конкурсу таки й чекала.

Річ у тім, що учасницями конкурсу можуть бути тільки незаміжні. А Міс Італія, тобто Мірка Віола, перш ніж стати володаркою того титулу, стала заміжньою жінкою і навіть мамою із дворічним стажем. І якраз заміжжя стало причиною того, що вона взяла участь у конкурсі. «Я завжди казала чоловікові, що він одружився з найкрасивішою в Італії жінкою, а він тільки скептично усміхався», — пояснила вона журналістам.

Цей випадок іще раз доводить, що жінкам треба вірити. Зокрема, коли вони говорять про свої достоїнства, яких їхні рідні чоловіки не здатні належно оцінити.

Мал. Ю. СЕВЕРИНА

— Ех, шкода праці. А втім — хай полежать...

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

— Оскільки за провали в роботі товариш Півнюк несе персональну відповідальність, пропоную відправити його... на персональну пенсію.

Друже Перче!

Якщо твоє Перченя, читаючи вголос прозові казки з книжечки Анатолія Дімарова «Для чого людині серце», раптом почне декламувати веселі віршики, — не лякайся! Це не від перевантаження дитячої голівки інформацією. Просто харківська книжкова фабрика «Комуніст», яка видрукувала великим тиражем названу книжечку, пересипала казки Анатолія Дімарова віршами невідомих авторів.

А. РУДЮК.

Навряд чи ще хтось у місті Луцьку знає творчість видатного українського письменника та кінодраматурга Олександра Петровича Довженка краще за нас — жителів вулиці, яка носить ім'я цього майстра слова.

А так прискіпливо ми вивчаємо художній набуток та біографію Олександра Петровича не дарма. Ось уже кілька років дошукуються відповіді на одне запитання: чим Довженко завинив перед нашим містом? Проте ніяких «компрометуючих» висловлювань, які б свідчили про неповагу з боку письменника до Луцька, ні в його творах, ні в спогадах ми так і не знайшли.

Тоді, Перче, поясни: чого вулиця Довженка вважається у нас однією із найзанедбаніших — нема на ній твердого покриття, а бамори такі, що ніяка техніка не в змозі їх подолати?

ДОВЖЕНКІВЦІ.

м. Луцьк.

Кооперативи, як відомо, потребують реклами. Хочу розрекламувати кооператив, розташований у Києві по вулиці Воробського, 42,

який має назву «Вікторія», себто — перемога. Роблю це не безплатно, а за свої кровні сорок карбованців. У жовтні 1988 року довірів я «Вікторії» полагодити жіночі чобітки. Моє замовлення (№ 000370) пообіцяли за означену чималу суму виконати швидко і якісно. Та не вийшло ні швидко, ні якісно. Забрав чобітки я з третьої спроби, але в такому стані, що носити їх неможливо.

Виходить, кооператив повністю виправдовує лише свою назву: легко здобуває перемоги над гаманцями довірливих клієнтів.

Р. КОВТУНЕНКО.

м. Біла Церква
Київської області.

Ми ніяк не можемо збагнути, чому будівельну механізовану колону № 30, контора якої знаходиться у Вінниці по вулиці Ленінградській, 9 і яку очолює тов. Більман О. Б., іменують ще й пересувною? За договором, оця колона ще в третьому кварталі 1988 року мала розпочати будівництво клубу в нашому селі, проте на місці майбутнього вогнища культури не забито жодного кілочка. Правління колгоспу, Тиврівський райком партії неодноразово пробували привести в рух Овсія Борисовича Більмана, але ні він, ні ПМК-30 до об'єкта не просунулись ані на крок.

А, може, й справді колону називали пересувною помилково?

В. КУБИК, головний економіст, О. БАЙЗАН, секретар комсомольської організації колгоспу «Дружба», та інші (всього 45 підписів).

с. Мала Вулига
Тиврівського району
Вінницької області.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

— Особисто мене совість не мучить. Хто дасть гарантію, що в цих продуктах немає нітратів?..

Ось і ШОСТИЙ ПОВЕРХ. І двері з потрібним номером. У Бугая серце закалатало. По ногах дрож пройшов. Ніби струм електричний. Якби не гумові підшви у стоптаних черевиках, то вбило б до дідька. Так би й векнув ось тут, під дверима. А цього, боронь боже, і в думках допускати не можна. Бо все скінчилося б конфузом. І похоронами. На яких сам Бугай так би й не погуляв. Бо це б його хоронили. А тут

минуло. Дівчинка гарна, білявенька, з голубими оченятами. Кажали, що схожа на нього. І до батька вже почала звикати. А він заскучав по волі. Бо вдома яке то життя? Зроби, принеси, віддай. А собі що? Тільки оте, що увірвеш непомітно.

От у Норільську добре було. Сам для себе. Був би жив, як риба у воді. Так і тут виконавчий лист наздогнав. Отак і дізнався Бугай, що в нього синок є. О, тут уже не повеселишся — на двох

БАТЬКІВСЬКЕ ПРАВО

ГУМОРЕСКА

треба триматися. Жити треба. Адже у Бугая радість. Та така, що ні розказати, ні описати.

Бугай дитину рідну знайшов. Сина. Здається, Олексу. Це ще треба уточнити. Бо стільки часу минуло. Стільки води сплило. З усіх річок, що впадають у Північний Льодовитий океан. Бугай узагальнює, бо назви морів цього океану не знає. А що й знає — плутає. Бо географію колись вчив ледь на трійку. Та вона йому й ні до чого, та географія. Є літаки, поїзди, автобуси, теплоходи. Вони доведуть куди твоїй душі завгодно. І літав, і їздив, і плавав. А це вже гавань свою знайшов. Кине якір та й назавжди тут пришвартується. Бо ж синок знайшовся. Олексю чи як його.

Під дверима, оббитими чорним дерматином, килимок старенький. Бугай підшви витер. Поправив комірці на жилавій шії. Перевірив, чи гудзики застібнуті на поношеному драповому пальті. Пошукав у кишенях носовичок, щоб піт витерти на обличчі, та не знайшов. Витер шорстким, застібленим рукавом. Ну, все. Тепер натиснути кнопку. Подзвонити, і ти в квартирі. Обійми сина, невістки. Поцілунки влучат, як вони є. Сльози радості. Поспішні запитання. А тоді — за стіл. А на ньому страв усяких! Нарізано, накришено, наварено, насмажено. А посередині пляшка. З холодильника. Хіба ж можна зустрічати батька рідного інакше? Батька, свекра, дідуся...

Бугай уже й палець до кнопки дзвінка підніс. Натиснути тільки. Глип, а за нігтем обідок траурний. Негарно. Треба чимось почистити. В кишені знайшов уламок сірника. Пройшовся ним по всіх нігтях. Тепер порядок. Руки чисті. Батько — інтелігент.

Дзвонити? А як же сина звати? Здається, Олексю. А якщо Андрій? От біда. От небажність. Ніколи не цікавився. А тепер он як пригледілось би.

Ні, дзвонити ще не можна. Треба все у голові до порядку привести. Коли ж це він народився? Коли донька народилася — відомо. Бугай тоді в Амурську область подався. І пришвартувався гарно. Серед рибалок. Ніхто тебе нічого не питає, ніхто нічим не цікавиться. Звідки ти? Чи одружений? Чи трудову книжку маєш? Нікому до того діла нема. Аж виконавчий лист настиг. Як він туди дійшов? Хто його туди спрямував? Яка це нечиста сила пронюхала, що Бугая на край світу занесло? Та як там не було, а в бухгалтерії повідомили, що в нього є донька Оля. І поздоровили. І гроші вирахували. А він після того аж у Тюмені опинився.

Ще пам'ятає, коли одного разу додому заявився, доньці п'ять років

плати. Хто ж це витримає? Тікай, чоловіче. Куди ж це він тоді махнув? Ага, у Магадан. Хоч і холодно там, і непривітно, а на душі тепло: сліди заплутав, як заєць. Спробуй знайти! А жінка шукала. Така худенька, слабенька, а настирлива. Хоч не завжди це їй удавалось. Бувало, щезав на кілька років. І все на Півночі. Там якось легше зникати. Та й строгість не така, як тут, у європейській частині.

Дзвонити чи не дзвонити? Вагаться Бугай, бо не впевнений, чи впізнає сина. Чи зрадіє батькові? Добре, як одразу в обійми, а тоді за стіл. А як скаже: «Ідь, папашо, туди, де від мене двадцять років ховався». Це ж буде ганьба. Рідна дитина батька не шанує.

Рука так і не піднялась до кнопочки. А чого вагаться? Усе ж законно. Батько немічний. Уже старий. З ревматизмом. Йому тепло потрібне. А син у розквіті сил. Зобов'язаний доглянути. І не тільки доглянути, а й до смерті утримувати. Такий, значить, закон. Бо суспільство у нас гуманне. А ще ж і порядність існує. Де бачено, щоб діти від батька відмовлялись? Доживати в дітей — батьківське право.

Знову рука до кнопки потяглась. Ну, чого боятися? Перед дружиною, може, й винен, так я ж до неї і не поїхав. А до сина. Хай знає, як його важко було розшукати. Куди тільки й не звертався Бугай, щоб сина знайти. І з юристом радився. І в довідковій службі звертався. І в міліцію. Всі одне твердили: син від батька не повинен відмовлятися. А в батька й довідки від лікарів є. Що він хворий. Коли б то пенсія, то хіба б він сина шукав? Перебився б якось. А так роботи постійної не мав, стажу не набрав. От і рятуйте, діточко, тата. Їм'я б знати. А воно з голови вилетіло. Чи Олексю, чи Андрій? Склероз проклятий! Та що дивуватись, коли всьє життя терся побіля Льодовитого океану. От і вимерзло все в мізках.

І таки наважився Бугай. Скільки ж можна під дверима стовбичити? Не до чужого ж допитався. До свого. До рідного. Головне — в хату зайти. А там з'ясується, Олексю він чи Андрій. Для батька і те, й те ім'я хороше та миле. Аби прийняли. Помили. Нагодували. Місце відвели, де можна буде вік спокійно дожити. Ех, що буде. Не прийме син, виявиться безсовісним, — Бугай до доньки піде. Та старша. Вже з досвідом. І зветься Олею. Це він точно знає. Документально. З виконавчого листа.

Так себе переконавши, Бугай уже сміливо натиснув кнопку дзвінка...

Іван СОЧИВЕЦЬ.

м. Київ.

Довідкове бюро Терпиз

«СОЛОВЕЙ НА ПІДВІКОННІ» («Перець» № 17 за 1988 рік)

З Кіровоградського облвиконкому повідомили, що однойменна замітка, в якій йшлося про забруднення Світловодським заводом чистих металів навколишнього середовища стічними водами, не

залишилася без уваги. На підприємстві збудовано очисні каналізаційні споруди, пусконаладжувальні роботи на них будуть завершені у другому кварталі цього року.

«КЕРІВНИЙ ПОПЛАВЕЦЬ» («Перець» № 18 за 1988 рік)

Чимало діянь сумнівного гатунку було на рахунку директора Ніжинського дитбудинку-інтернату В. К. Швеця. Серед них — і розбазарювання інтернатського майна, і переслідування за критику, і використання службового становища при будівництві власної дачі. Проте навіть отакий букет зловживань потягнув лише на те, що, за висловом місцевого партійного керівника, міськком партії узяв це питання на контроль.

Хтозна, скільки б воно іще на тому контролі перебувало, якби не приїзд кореспондента Терпиз. По суті, навздогін йому бюро міськкому розглянуло невдовзі персональну справу члена КПРС В. К. Швеця. Але — в традиційному для застійних часів дусі. Констатувавши, що В. К. Швець заслуговує на виключення з партії, тут же зробили у його бік реверанс: мовляв, оскільки чоловік визнав і запевнив, досить буде з нього суворой догани із

занесенням до облікової картки. У фейлетоні цілком закономірно ставилася під сумнів щирість такого каяття. Не вірилося, щоб ото керівник чотири роки вперто не визнавав, а не визнаючи, не менш уперто цькував непокірних підлеглих, і раптом — бабах! — усвідомив.

Відповідь секретаря Чернігівського обкому партії В. Половця наші сумніви не розвіяла. Виявляється, у проміжку між засіданням бюро міськкому і виходом журналу В. К. Швець наживав п'ятами з Ніжина і Чернігівщини, знявшись з партійного обліку з не знятим стягненням. Втішає лише те, що, як стверджує тов. Половець, «питанням, порушеним у фейлетоні, була дана принципова оцінка на XXXI міській звітно-виборній партійній конференції». Хоча, чесно кажучи, страшенно кортить довідатись конкретніше, у чому ж полягає ота принциповість?

«СТРЕСИ ПІД ПАРАСОЛЬКОЮ» («Перець» № 19 за 1988 рік)

«Коли у місті Ровеньках на Ворошиловградщині хочуть комусь побажати чогось нехорошого, то кажуть: «А щоб ти одержав нову квартиру!» — такими словами починався фейлетон. А закінчувався він словами надії, що місцеві будівельники врешті-решт перестануть виправдовувати халтурну роботу, а почнуть добротно і якісно будувати.

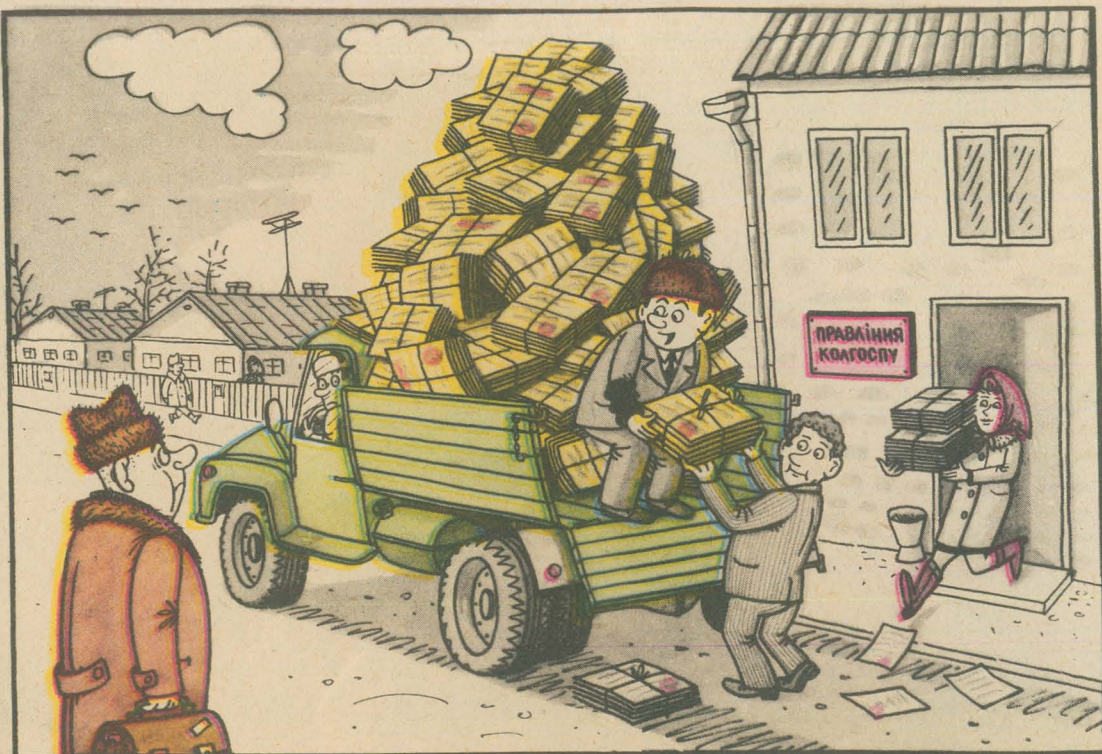
На фейлетон надійшли відповіді з обкому партії, Ровеньківського міськвиконкому та Ворошиловградського головного територіального управління вугільної промисловості. З них випливає, що виступ журналу обговорено на засіданні міськвиконкому та в будівельних організаціях. Голові міськради В. Пономарьову оголошено по партійній

лінії догану із занесенням до облікової картки. Наказом по комбінату «Ворошиловграджитлобуд» оголошено догани в. о. головного інженера тресту «Свердловськжитлобуд» В. Г. Фичову, головним інженерам Свердловського домобудівного комбінату — А. П. Кукаренку, Ровеньківського будуправління № 4 — В. С. Довгополому.

Міськвиконком ухвалив заслухати в першому півріччі цього року звіти керівників будівельних організацій про хід виконання заходів, спрямованих на поліпшення якості будівельних робіт.

З другого півріччя в Ровеньках будуть споруджуватися будинки іншої серії, що дозволить уникнути проектних прорахунків.

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

— Мабуть, Іване Івановичу, в одну машину із звітністю не вкладемося...

ВІТАЄМО ЮБІЛЯРІВ!

Олексія КОЛОМІЙЦЯ — відомого українського драматурга, лауреата Державної премії УРСР імені Т. Г. Шевченка з його 70-літтям.

Юрія МУШКЕТИКА — відомого українського письменника, лауреата Державної премії СРСР та Державної премії УРСР імені Т. Г. Шевченка з його 60-літтям.

Дружні шаржі А. АРУТЮНЯЦЯ.

НЕ В ТЕ ГНІЗДО

Зозуля раз яйце підклала.
Куди?

Куди — в гніздо Орла!
— Оце, — кругом галасувала, —
І нас жде слава немала!

Зросте невдовзі цар пташиний —
Із роду нашого, ку-ку!..
І чи Орел у тому винний,
Що думав думку не таку?

Що вздрів між дітлахів потвору —
Бридку, крикливу, просто страх.
Цар птахів на розправу скорий,
Розгнівався:

— Ти що за птах?
Якого племені і роду?
Що ж, підеш дітям на обід!..
Ку-ку, ку-ку!.. — На цю пригоду
Зозулі й натякати не слід.

Микола ПЕТРЕНКО.

● Слабка стаття. Але як міцно тримає нас на ланцюгу Гіменей!

● Тільки золоті чоловіки зберігають залізну витримку до срібного весілля.

● Не в кожного вистачає інтелекту жити розумом дружини.

● Спалахи ревності охолоджують полум'я кохання.

● Відний студент одружився з розрахунку на безкорисливе кохання дружини.

● З характеристики молоді: «Не виносить сміття з хати».

Олег СЕІН.

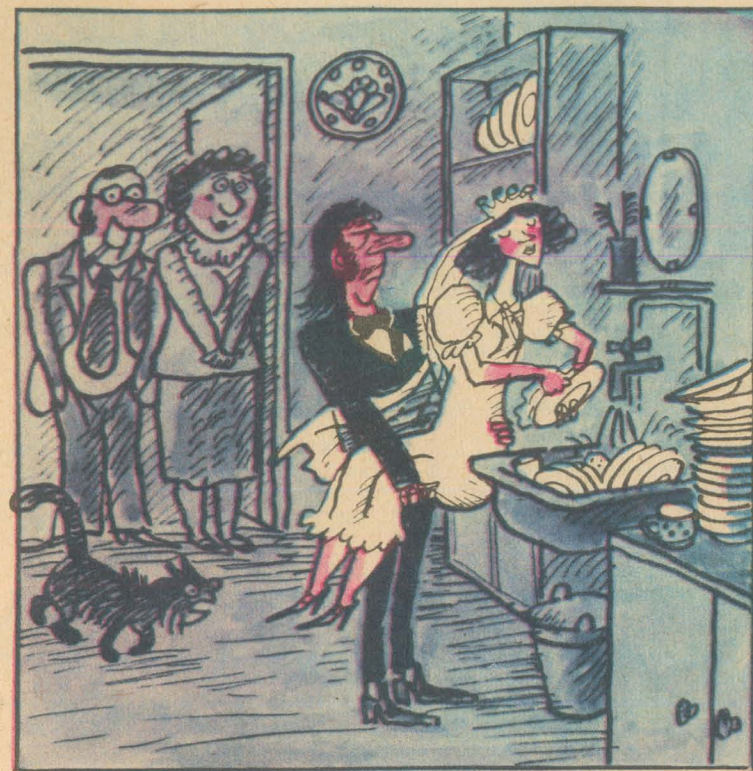
СЮЖЕТ ПРО ЖІНКУ...

...яка до того вправно приховувала свій вік, що, зрештою, сама забула, скільки їй років;

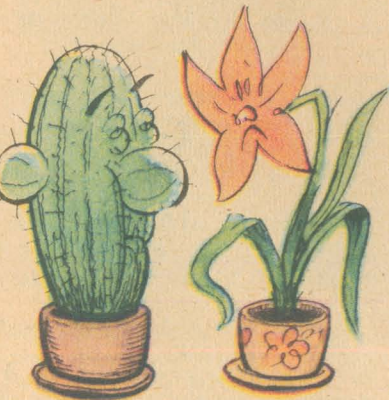
...яка, бажаючи йти в ногу з часом, перевела чоловіка на самоокупність;

...яка ніколи не побивалася за одягом, не ганялася за модними речами і взагалі була байдужа до ширжитку, оскільки сама була директором універмагу.

Геннадій КОСТОВЕЦЬКИЙ,
Олег ПОПОВ.

Мал. Л. ТЕЛЯТНИКОВА

— Міг би й поголитися!..

Мал. А. БОРДУНІСА

— Не переживай, я ще місяць тому домовився про ремонт.

Мал. В. СОЛОНЬКА

Сюрпризи святкового дня.

ІЗ ЗАПИСНИКА ЧОЛОВІКА

● Щоб одягти жінку з голови до ніг, потрібно залізти в борги з ніг до голови.

У СВІТІ НАУКИ

● Вчора не почував дома кандидат наук П. Гречний. Він пояснив дружині, що йому потрібно було зустрітися з кометою Галлея.

ІСТОРІЯ І СЬОГОДЕННЯ

● Колись чоловіки пудрили собі перуки, зараз жінки пудрять їм мізки.

О. ГЕНЧУК.

НЕВИХОВАНІСТЬ

Повернувся чоловік пізно вночі з відраження додому. Відімкнув квартиру і, щоб не турбувати дружину, тихенько зайшов на кухню перекусити. Аж бачить крізь прочинені двері: якийсь молодик хутенько перебіг коридор і вискочив з квартири. Чоловік скрушно похитав головою і гукнув до дружини: — А-я-я, яка тепер невихована молодь пішла! Ні тобі здрастуй, ні тобі спасибі!

Повідомила О. СКРЕБЕЦЬ.
с. Кринички
Кіровоградського району
Кіровоградської області.

ЕВОЛЮЦІЯ ВВІЧЛИВОСТІ

ДО ОДРУЖЕННЯ: — Обережненько ніжками ставай, бо тут камінчики... — застерігає хлопець дівчину, ніжно підтримуючи за лікоть.

ПІСЛЯ ОДРУЖЕННЯ: — Обережно іди, тут каміння.

ПІСЛЯ КІЛЬКОХ РОКІВ СІМЕЙНОГО ЖИТТЯ: — Куди тебе несе? Не бачиш — камінючка під ногами!

Повідомив П. ШОСТАК.
с. Вербове
на Полтавщині.

НЕ ПОМИЛИТИСЯ Б...

— Чом, любчику, такий засмучений?

— Та думаю, дороженька, що подарувати тобі на дев'яте березня.

— Любий, на Восьме, Восьме березня!..

— Та ні, на дев'яте, бо восьмого, може, хтось подарує тобі саме те, що я надумав...

Повідомив І. ЖИТНЮК.
м. Бориспіль
Київської області.

ЗАБЛУКАВ

Подружка їде на власній машині відпочивати до моря. Чоловік — за кермом.

— Он бачиш, любя, — каже він, — якась дівчина голосує, щоб її підвезли. Може, візьмемо?

— Ні, ні! — майже кричить жінка. — Вона сьогодні на цьому місці вже третій раз нас зупиняє.

— Очевидно, я заблукав...

Повідомив Ф. РЕТЬМАН.
с.мт Кам'яний Брід
Баранівського району
Житомирської області.

МРІЯ

Перекопаний холостяк жаліється сусідові:

— А все ж таки погано жити самому. Давно мрію поїсти домашніх голубців — і все не вдається.

— То взяв би й наготував.

— Та розумієш — як є у мене капуста, то нема м'яса, є м'ясо — нема капусти. А як є і капуста, і м'ясо, то мене вдома нема.

Повідомив О. МЕЛЬНИК.
м. Євпаторія
Кримської області.

МАЛЕНЬКІ ХИТРОСТІ

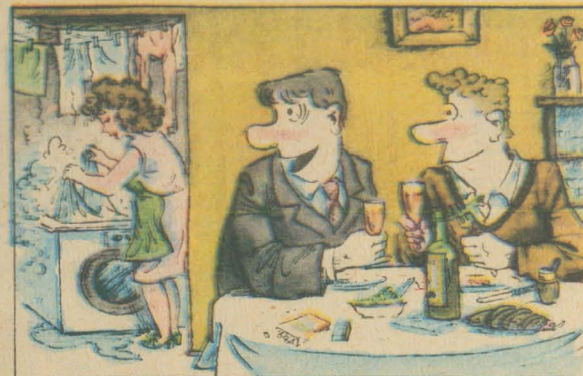
Бажаєте звільнити дружину від виснажливої хатньої праці? Подаруйте їй на Восьме березня підшивку журналу мод.

Якщо вам нема про що поговорити з дружиною, спробуйте кілька днів не приходити додому.

Восьмого березня ходіть перед дружиною навшпиньках. Ви видаватиметеся вищим, стрункішим і розумнішим...

П. КОСТИК.

Мал. В. ПОЛОВИНКА

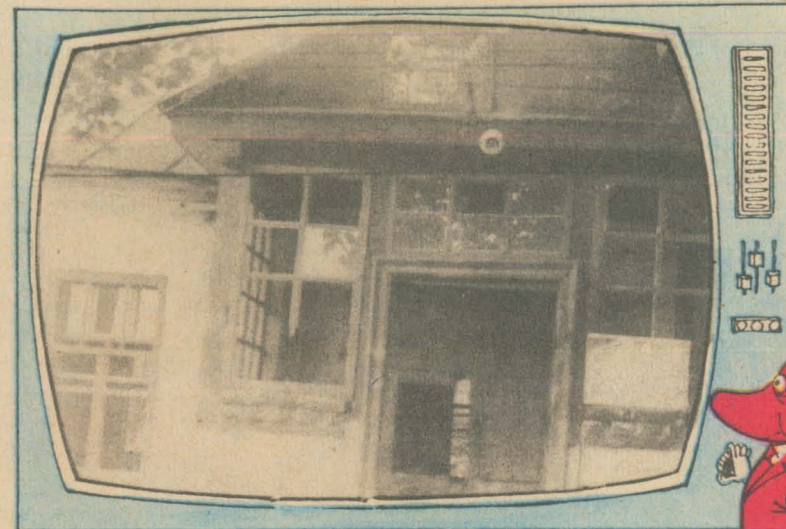

— А чого це в такий день твоєї дружини прати закортіло?
— Прального порошку давно не бачила...

Мал. О. КОХАНА

— Шановні глядачі, у зв'язку з жіночим святом фінальна сцена переноситься на 9 березня...

«Допоможи нашому радгоспові купити вагу. Завскладом не було на чому повішати, і він мусив вішати в сусідньому радгоспі».

«Грубість з боку бухгалтера на той час не була присутня».

«Персонал свою роботу виконує небально: в коридорах негигієнічна чистота, нема інвентаря для стірок — мила».

«Цей екскаватор зустрічає не одну зиму у такій позі».

«Він встроїв її завклубшею...»

(3 листів).

Зібрав А. ПИЩАЛКА.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

— Вибач, мила, але торт мені трохи не вдавсь...

Головний редактор
Ю. ПРОКОПЕНКО.

Редакційна колегія:

В. БОЙКО,
В. БОНДАРЕНКО,
А. ВАСИЛЕНКО,
П. ГЛАЗОВИЙ,
В. ЗЕЛІНСЬКИЙ
(головний художник),
Ю. ІЩЕНКО
(відповідальний секретар),
Д. МОЛЯКЕВИЧ,
М. ПРУДНИК,
І. СОЧИВЕЦЬ,
В. ЧЕПІГА
(заступник головного редактора).

Журнал «Перець» № 5 (1287)
(на українському мові)
Видавництво «Радянська Україна».

Здано до набору 01.02.89.
Підписано до друку 21.02.89.
БФ 30006.

Формат 70x108/8. Папір книжково-журнальний. Офсетний друк. 2,8 умовн.-друку. арк. 14 умовн. фарб.-відб. 4,1 обл.-вид. арк. Тираж 2106100 прим. Зам. 0577. Ціна 30 к.

ВИДАВНИЦТВО
«РАДЯНСКА УКРАЇНА»

С. Журнал «Перець» 1989 р.

Видається з січня 1927 року.
Виходить двічі на місяць.

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Петра Нестерова, 4.
Телефони:
приймальні 441-82-14,
відділу листів та скарг
441-89-38, 441-89-37,
художнього відділу — 441-89-11.

Адрес редакції:
252047, Київ-47,
ул. Петра Нестерова, 4.
Для телеграм: Київ Перець.

Рукописи не повертаються.
Передруковуючи із журналу матеріали,
треба обов'язково посилатись
на «Перець».

Ордена Леніна комбінат друку
видавництва «Радянська Україна»,
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Ордена Леніна комбінат печатки
видавництва «Радянська Україна»,
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Текст набрано із застосуванням
вітчизняного фотонабірного
комплексу «Каскади»

Теми малюнків цього номера придумали: В. Адамович, В. Бойко, М. Вайсборд, А. Василенко, В. Губін, Р. Друкман, О. Коноваленко, В. Космилін, М. Литвин, О. Монастирський, В. Муска, В. Половинко, О. Слущкий, В. Чмиров, В. Ширяєв.

